

Hankkeet näkyviksi,
osallistaviksi

Miten? Opiskelijat ja
-työt mukaan, hanke-
esittelyjä
oppilaitoksiin

Vastuu: hankehakijat,
rahoittajat

Eri alojen esittelyt
oppilaitoksiin

Miten? Toimialojen valmiit
materiaalit, listaus
yrityksistä, mentoreista,
opinnäytetyöaiheista,
työharjoittelupaikoista, ura-
case-esittelyjä

Vastuu: oppilaitokset

Järjestettävä heti

Aikuisten Ohjaamo-
tyyppinen palvelu

Miten? Yhteistyö,
tahtotila, sitoutuminen,
asenne

Vastuu: Kuntatoimijat,
hanke

Avoimien työpaikkojen
ilmoittelu, paikkojen ilmoitus
esim. Ohjaamoon, työpaikat
auki rohkeasti, hyvillä
kriteereillä sopiva määrä ja
laatu hakijoita

Miten? Some, TE-palvelut,
yritykset, Ohjaamot

Vastuu: TE-palvelut, yritykset,
Ohjaamot

Asenne, työelämän
pelisäännöt, työn arvostus,
työelämän tarpeet ja
merkitys

Miten? Avataan
käsitteiden sisältöjä,
nuorten oma esimerkki
toisilleen, palaute

Vastuu: Oppilaitokset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Työelämä, yritykset ja koulutus kohtaamaan

Miten? Oppilaiden vanhemmat kertomaan kouluun, mitä tekevät työssään; Mini-Mikkeli-tyyppinen myös Pmäelle ja Slinnaan

Vastuu: Perusopetus

NY-malli kaikkiin oppilaitoksiin

Miten?
<https://nuoriyrittajyys.fi>

Vastuu: Perusaste, toinen aste, korkea-aste; Nuori Yrittäjyys -yhdistys

Järjestettävä heti

Muutososaaminen, epävarmuuden sieto

Miten? Tarjotaan erilaisia mahdollisuuksia kohdata työelämää, kehittyminen "epämukavuusalueella"

Vastuu: oppilaitokset

YES-materiaalit aktiivikäyttöön

Miten? www.yes-keskus.fi

Vastuu: Oppilaitokset

Nuoret mukaan foorumeihin vaikuttamaan

Miten?
Nuorisovaltuustot, opiskelijajärjestöt mukaan "aikuisten" foorumeihin

Vastuu Erilaiset vaikuttamisen foorumit

Yrityspalveluasiantuntijoiden sparraus uusista asioista

Miten? Webinaareja ajankohtaisista aiheista

Vastuu: Jokainen yksikkö ja organisaatio vuorotellen

TOY-malli perusopetukseen

Miten? Nuori harjoittelemaan luopujayritykseen opintojen aikana > "Homma uusiksi"

Vastuu: Oppilaitokset ja yritysjärjestöt

Järjestettävä 2 – 3 vuoden aikana

Lukiokoulutuksen kehittäminen myös työelämää varten

Miten? Ohjauksen järjestelyt työelämäsuuntautuneeksi

Vastuu: Lukiot

Työmarkkinatori tulossa

Miten? Hyödynnetään sen mahdollisuudet työelämän, yritysten ja oppilaitosten ja muiden yhteistyöhön

Vastuu: TE-palvelut viestii ensin palvelusta, sitten käyttäjät ottavat vastuuta yhteistyön kautta